

dr hab. Lesław Góral

Katedra Prawa Podatkowego

Wydział Prawa i Administracji

Uniwersytet Łódzki

Recenzja

rozprawy doktorskiej Pana mgr Macieja Miklińskiego pt. „Wpływ rozwiązań normatywnych na ryzyko obciążające środki pieniężne na rachunku bankowym”, Gdańsk 2020, ss. 304.

Zgodnie z uchwałą Rady Dyscypliny Nauki prawne UG nr 30/2020 z dnia 28/09/2020 powołującą mnie do wypełnienia obowiązków recenzenta w przewodzie doktorskim Pana mgr Macieja Miklińskiego przedkładam recenzję Jego rozprawy doktorskiej. przygotowanej pod kierownictwem naukowym promotora Prof. dr hab. Jolanty Glinieckiej. Równocześnie stwierdzam co następuje:

- rozprawa doktorska Pana mgr. Macieja Miklińskiego pt. „Wpływ rozwiązań normatywnych na ryzyko obciążające środki pieniężne na rachunku bankowym” stanowi oryginalne rozwiązanie przez Doktoranta zagadnienia naukowego;
- przedstawioną do oceny rozprawą Doktorant wykazał ogólną wiedzę teoretyczną z zakresu nauki prawa bankowego;
- lektura przedłożonej pracy potwierdza umiejętności Doktoranta do samodzielnego prowadzenia pracy naukowej.

Przedstawiona przez Doktoranta rozprawa doktorska odpowiada kryteriom wynikającym z art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach i tytule

naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. nr. 65, poz. 595 ze zm.)

W uzasadnieniu tych ocen przedstawiam następujące uwagi i spostrzeżenia dotyczące recenzowanej rozprawy doktorskiej.

1. Temat i zakres rozprawy

Wybór tematu jest trafny. I choć problematyka ujęta w tytule pracy mogłaby stanowić przedmiot badań różnych dziedzin i dyscyplin naukowych to Autor zawęży ją do zakresu dogmatyki prawa i to prawo jest przedmiotem jego naukowej refleksji. Podstawowym celem badawczym pracy jest wskazanie i omówienie wpływu rozwiązań normatywnych na ryzyko obciążające środki pieniężne zgromadzone na rachunku bankowym. Problemem badawczym jak wskazuje to Doktorant stało się uzyskanie potwierdzenia lub zaprzeczenia prawdziwości twierdzenia, iż obowiązujące rozwiązania normatywne wpływają na ryzyko obciążające środki pieniężne zgromadzone na rachunku bankowym dwukierunkowo, z jednej strony w sposób ogólny zezwalając bankom na obciążanie ryzykiem środków pieniężnych zgromadzonych na rachunku bankowym, a z drugiej strony, poprzez rozproszone w systemie prawa grupy norm, ograniczając zakres ryzyka obciążającego depozyty. Przedmiotem zainteresowania Autora jest więc fenomen ryzyka jakie występuje na każdym etapie istnienia banku i w każdym elemencie jego działalności, ryzyka, definiowanego w treści i uzasadnieniach znacznej liczby aktów prawnych.

Podjęte przez Doktoranta rozważania mają doniosłe znaczenie nie tylko z perspektywy teorii prawa bankowego, ale przede wszystkim z punktu praktyki stosowania prawa. Przedmiot penetracji badawczej Autora był już przedmiotem opracowań, ale miały one głównie charakter artykułowy i komentarzowy. Zgodzić należałoby się z Autorem, że „dorobek dogmatyki prawa, w zakresie prawa bankowego pomijał jak dotąd kwestie analizy rozwiązań prawnych z

punktu widzenia ich wpływu na ryzyko ponoszone przez deponenta - wierzyciela banku oraz bank - dłużnika deponenta". Nie ma w związku z tym wątpliwości, iż obowiązujące rozwiązania prawne wymagały pogłębionej analizy, co Doktorant uczynił w swojej rozprawie doktorskiej.

2. Ocena układu oraz strony formalnej pracy

Systematyka i konstrukcja pracy są prawidłowe. Pozwalają one na pełną prezentację zagadnień, będących przedmiotem pracy. W rozprawie wyodrębniono sześć rozdziałów podzielonych na mniejsze jednostki systematyczne i usytuowanych w logicznej kolejności. Podział tekstu pomiędzy poszczególne jednostki systematyczne pracy jest logiczny i konsekwentny. W każdej z tych jednostek wyraźnie została zarysowana myśl przewodnia. Zawarte w nich rozważania cechuje logika wywodów, duża skrupulatność w wyszukiwaniu materiału dokumentacyjnego, przekonywująco uzasadnione tezy oraz ciekawe spostrzeżenia.

Wnioski zawarte w zakończeniu recenzowanej pracy znajdują pełne uzasadnienie we wcześniejszych wywodach Autora.

Oceniając stronę formalną rozprawy stwierdzam, iż język pracy nie nasuwa większych zastrzeżeń. Rozprawa napisana jest dobrym językiem polskim i w dodatku w sposób który wzbudza żywe zainteresowanie czytelnika. W wywodach Doktoranta, które są jasne spójne i logiczne widać wyraźnie, że w pełni opanował on prawniczą aparaturę pojęciową i posługuje się nią swobodnie. Na pozytywną ocenę zasługuje umiejętność dokumentowania prezentowanych poglądów przy pomocy przypisów. Podkreślenia godnym jest fakt, że Doktorant pisząc, recenzowaną rozprawę, wykorzystał bardzo obszerną literaturę przedmiotu (354 pozycje).

3. Metody badawcze

Praca jest dobrze przygotowana pod względem metodologicznym. Podstawową metodą badawczą dogmatyki prawa jest metoda logiczno-językowa i ona, w pierwszym rzędzie, została wykorzystana w niniejszej pracy. Uzupełniająco wykorzystano metodę historyczną. Autor posłużył się również wiedzą stanowiącą dorobek nauki ekonomii i psychologii, a także dziedziny nauk ścisłych, takich jak matematyka. W toku badań wykorzystano treści historycznych oraz obowiązujących norm prawnych, norm ostrożnościowych, opracowań, artykułów, monografii naukowych krajowych i zagranicznych, dokumentów analitycznych i sprawozdawczych instytucji oraz organów państwowych, orzecznictwo sądów i Trybunału Konstytucyjnego.

Wybrane przez Doktoranta metody badawcze zapewniają odpowiednią jakość i wiarygodność wyników badań będących przedmiotem zainteresowań Autora.

4. Ocena merytoryczna rozprawy doktorskiej

Koncepcja pracy jest dobrze przemyślana. Praca składa się z sześciu rozdziałów poprzedzonych wstępem. Nakreślone we wstępie założenia badawcze znajdują w kolejnych partiach tekstu swoje rozwinięcie. Całość rozprawy zamykają syntetyczne uwagi zawarte w zakończeniu.

Podsumowując merytoryczną ocenę rozprawy doktorskiej należy zauważyć, iż Autor w zasadzie przestrzega właściwej proporcji wielkości poszczególnych części rozprawy. Kolejność rozdziałów recenzowanej rozprawy jest właściwa – stanowią one logiczny i funkcjonalny ciąg rozważań. Oceny, analizy i wnioski zaprezentowane przez Doktoranta są rezultatem dobrej znajomości przedmiotu rozprawy. Autor nie unika także zajmowania własnego stanowiska w sporach naukowych

Ze wszech miar pozytywna ocena recenzowanej rozprawy nie zwalnia z obowiązku przedstawienia uwag szczegółowych, co do niektórych fragmentów pracy. Dotyczą one zarówno kwestii dyskusyjnych, jak i stwierdzeń, które w mojej ocenie, dotknięte są pewnymi ułomnościami lub niedociągnięciami. Nie umniejszają one jednak w żadnym stopniu wysokiej oceny recenzowanej pracy jako całości. Podnoszę je przede wszystkim dla tego, że mogą być one pomocne Autorowi w ewentualnym przygotowaniu rozprawy do druku. Dotyczą one rozważań Autora w rozdziale 4 rozprawy zawartych w punkcie 4.2.1 zatytułowanym „Instytucje nadzoru a ryzyko”. Na str. 146 rozprawy Doktorant wyjaśnia, że aktualnie polski kształt nadzoru mikroostrożnościowego opiera się na koncepcji nadzoru zintegrowanego nie wyjaśniając czym ten model odróżnia się od sektorowego nadzoru nad rynkiem bankowym. Jest to zagadnienie istotne dla zakresu bezpieczeństwa środków na rachunkach bankowych, a więc minimalizacji ryzyka obciążającego te środki. Druga moja wątpliwość dotyczy rozważań podjętych na str. 147 i 148 dysertacji. Autor przytacza tezę o hierarchii celów nadzoru, o których mowa w art. 2 ustawy o nadzorze nad rynkiem finansowym. Czy rzeczywiście tak jest? Chętnie na obronie o tym z Autorem podyskutuję.

5. Wnioski

Konkludując należy zaznaczyć, iż rozprawa doktorska mgr. Macieja Miklińskiego stanowi studium poświęcone istotnemu zagadnieniu prawa bankowego. W rozprawie analizowane są różnorodne czynniki kreujące ryzyko obciążające środki pieniężne zgromadzone na rachunku bankowym. Pod tym względem ujęcie problematyki rozprawy ma charakter nowatorski i pozwoliło Autorowi na sformułowanie udokumentowanych wniosków.

Rozprawa jest rzetelna merytorycznie i metodologicznie.

Należy więc uznać, iż rozprawa doktorska, przygotowana przez Pana mgr. Macieja Miklińskiego, stanowi oryginalne rozwiązanie problemu naukowego, a ponadto wykazuje znaczną wiedzę teoretyczną Autora w zakresie prawa bankowego. Niewątpliwie Doktorant wykazał również umiejętność samodzielnego prowadzenia pracy naukowej. Pozwala to stwierdzić, iż recenzowana rozprawa doktorska Pana mgr. Macieja Miklińskiego pt. „Wpływ rozwiązań normatywnych na ryzyko obciążające środki pieniężne na rachunku bankowym” odpowiada wymaganiom określonym w art. 13 ust.1 ustawy z dnia 14 marca 2013 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule naukowym w zakresie sztuki (Dz. U. nr 65, poz. 595 z zm.) i jej Autor powinien być dopuszczony do dalszych stadiów przewodu doktorskiego.

Łódź. 22 styczeń 2020 r.

Lesław Góral
